

OM KVINDECABARET'EN "KRÆM OG KRØMMEL"

af Pia Rasmussen

Cabaret-gruppen "Kræm og Krømmel" blev startet i januar 1978. Det var Anne Wedege, der var initiativtageren. Hun var med i arrangørgruppen til kvindemusikfestivalen, men er ellers i det daglige liv skuespiller. Da det så viste sig, at vi havde fået hele huset i de fire dage, festivalen varede (incl. teatret), ville hun selvfølgelig gerne lave noget kvindeteater til denne lejlighed, også fordi hun aldrig havde forsøgt sig med det før.

Det var en sej start, for mange lovede, at de ville være med, men sprang fra. Vi holdt et møde inden jul for at snakke om det og var på det tidspunkt 3 skuespillere og 3 musikere. Vi var meget enige om, at det skulle være en cabaret, hvor musikken var prioriteret meget højt, vi ville få nogle flere musikere med (en trommeslager og en bassist) og evt. også flere skuespillere. Det var på det tidspunkt meningen, at vores funktioner som hhv. musikere og skuespillere var opdelte, men nogle af musikerne ville dog gerne have replikker også. Men denne opdeling smuldrede heldigvis næsten væk undervejs. Vi havde en meget svær periode i januar og februar, hvor folk gik ud og ind af gruppen, og da vi endelig var en stabil gruppe, var vi en skuespiller og resten musikere. Alle viste sig at være udmærkede på dette område, selv om de var ret uerfarne. Vi havde mange diskussioner om, hvem vi skulle henvende os til med stykket, da vi også skulle spille det

14 dage efter festivalen i Huset. Vi blev enige om, at vi ville henvende os bredt til kvinder, og helst ikke kun til de frelste, men disse skulle også gerne kunne få noget ud af stykket, og vi var enige om, at det skulle være et morsomt stykke, så alle kunne skyde en hvid pind efter, at rødstrømper er så selvhøjtidelige.

Vores ramme omkring stykket var cabaret'en. Vi ville skabe en cabaret-stemning i teatersalen lige fra stykket begyndte til slutningen. Vi ville have al glamouren og de dumme vittigheder med, så vi ville starte stykket med en Toastmaster-tale i bedste "Bakken"-stil. Vi ville vise både forsiden og bagsiden af medaillen, og netop denne bagside skulle gøre vores cabaret anderledes end en almindelig cabaret. Derfor valgte vi også navnet "Lagkageforestillingen Kræm og Krømmel", både fordi cabaret'en består af en række lag (scener), og fordi en lagkage netop er så flot og lækker, men allerede dagen derpå er den udsmattet og lagene begynder at løbe sammen, og sådan ser lagkagen på plakaten også ud.

Efter at have fundet denne ramme fandt vi så ud af, hvilke emner vi ville tage op. Det blev til: prostitution, voldtægt, mor-datter-forholdet, kvindemusik (Steal Aways, Lørdagspigerne), der var de store blokemner. Dertil kom så mindre emner (altså i længden af indslagene): den udearbejdende enlige

mor, myter omkring kvinder og børn og omkring lesbiske, mandschauvinistiske vittigheder mmmmm.

En anden ramme omkring cabaret'en var de tilbagevendende redaktionsmøder på bladet "Damers Hverdag", hvor Fru N. Timmer og hendes ansatte, den unge frk. Hansen sad i redaktionen. Det havde vi med både for at have noget om damebladene, som er en så stor del af mange kvinders liv, og for at have nogle overgange og kommentarer mellem numrene. I forbindelse hermed havde vi også en virkelig sjov ugebladsnovelle. Den var faktisk stykket sammen af rigtige noveller. Og vi havde en Før/Efter-scene, - en af de her scener, hvor man sender et billede, der er rigtig gråt og trist, og så kommer man igennem en skønhedsbehandling, får lagt den rigtige makeup, finder ud af hvilken type man er og får også passende tøj. Her havde vi nogle problemer, som egentlig er ret generelle, når man skal lave teater af denne slags: Vi ville meget nødig hængende almindelige mennesker ud. Det er jo ikke på grund af folks dumhed, at de bliver kørt om hjørner med. Og det var svært med denne Før/Efter-scene, fordi kvinden i scenen meget nemt kunne hænges ud ("hvor er hun altså dum at hun hopper på den"), men så fik vi den idé at gøre det til en mand! Så blev scenen også sjov i stedet for tragikomisk, og vi fik hængt systemet ud i stedet for kvinden. Det groteske blev nu, at man overhovedet finder på at behandle folk på denne måde - og ikke, at kvinden er dum og naiv. En anden scene, som er og har været et stort problem for os, var vores strip-scene. Vi starter hele revyen med et rigtigt strip-nummer, og først senere i cabaret'en får man lært stripperen og hendes problemer at kende. Vi gjorde det for at provokere, vi ville smække den allermest traditionelle og tragiske kvindeopfattelse i hovedet på folk: kvinder defineret af mænd og set med mænds øjne, kvinder set ud fra en mandlig seksualitet. Det kan selv bevidste

kvinder godt få noget ud af, da vi tit glemmer, at prostitution og porno stadig findes, eller fortrænger det for overhovedet at kunne overleve. Og netop fordi hun selv (stripperen) gør op med sin situation og sin rolle, er denne scene vigtig, fordi vi først må harmes over realiteterne og så bruge den vrede til at kæmpe for noget bedre, for en anden kvindeopfattelse.

Alt arbejde omkring cabaret'en lavede vi selv. Vi skrev næsten alle tekster selv og næsten al musikken, instuderede scenerne sammen, gav hinanden kritik. Kostumerne fandt vi i gamle skuffer og på Filolteatrets loft, og en professionel lys-kvinde satte en af os ind i lyset i teatret på 3 dage (det er faktisk et mægtigt apparatur, som man tit glemmer vigtigheden af). Vi havde også en kvinde til at passe lyden for os.

Musikken i cabaret'en

Vi havde et problem med at dække emnet kvindemusik. Det var let nok at lave en parodi på en kommerciel pige-rockgruppe og lave feminine lørdagspiger, men vi ville også gerne have haft et indslag om en bevidst kvindegruppe. Vi fandt ud af, at det var umuligt, - hvis vi ville skitsere det alvorligt, ville vi skulle definere kvindemusik i én retning og ligesom sige: dette er rigtig kvindemusik, hvilket man ikke kan. Hvis vi skulle lave en morsom scene, ville vi tage gas på noget, som ikke engang rigtigt eksisterer, og lige meget hvad vi lavede, ville vi komme til at hængende nogle kvinder ud, som vi ikke havde lyst til at gøre grin med. Derfor synes jeg nu bagefter, at vi dækkede det hele alligevel. Vi havde en del musik, vi selv havde skrevet til nogle af cabaret'ens tekster, og vi spillede et instrumentalnummer af Anne Linnet for også at vise den form for kvindemusik. Og alle medvirkende spillede med på dette nummer.

"Lørdagspigerne"

(Marianne Rottbøll, Kirsten
Schjødt og Anne Wedege)

foto fjernet af copyrightmæssige hensyn

PROLOGEN FRA "KRÆM OG KRØMMEL"

Toastmasteren iført råber og truthorn, janitscharen og triangelisten åbner ballet.

(Trommehvirvel) Mine damer og kvinder. Så er alt parat til opførelsen af lagkageforestillingen Kræm og Krømmel. (Trommehvirvel) Træd nærmere mine damer, alle er velkomne, tykke, tynde, lave, smalle, høje, gule og sorte, hvide og røde. (Trommehvirvel) Ja, røde, mine damer, blodrøde, rosenrøde, tomatrøde og ultrarøde. I de næste par timer vil I blive ført igennem et univers af opsigtsvækkende gru, lattervækkende mildhed, tårepersende ondskab. (Trommehvirvel) I vil se medaljen, ikke bare medaljen, mine damer, men hele medaljen, både forfra og bagfra. I vil opleve natholdsmareridt, modernytemareridt, arbejdsløshedsmareridt. I vil blive præsenteret for faldne engle, sorte engle og (trommehvirvel) englebørn. Træd nærmere, mine damer og kvinder - og jeg lover jer (trommehvirvel) ja, jeg lover

jer, at I ikke vil komme til at kede jer, for som sagt: intelligente mennesker keder sig aldrig. Træd nærmere, og I vil opleve Inge Krogh sætte sig mellem to stole (dybt trut), I vil opleve politidirektør Eefsens fantastiske, ja super-overfantastiske illusionsnummer "svindel med nøgne fakta" (lyst trut), I vil opleve kvindens fantastiske balanceakt på line mellem to verdener, den gamle og den nye (triangel). Til tonerne af Kræm og Krømmels husorkester vil den ene gruppevækkende scene efter den anden passere revy for jeres blik. Og der er fuld tilfredshed (trommehvirvel) eller pengene er spildt. Træd nærmere, mine damer. Alle er som sagt velkomne, tykke tynde, lave, smalle, høje, gule og sorte, hvide og røde (trommehvirvel). Ja, røde, mine damer, blodrøde, rosenrøde, tomatrøde og ultrarøde. For Gud ved hvilken gang opfører vi lagkageforestillingen Kræm og Krømmel. Der blir smæk for

skillingen, der blir opsigtsvækkende gru (trommer),
lattervækkende mildhed (trommer), tårepersende ond-
skab (trommer), kort sagt: alt fra godteposen vil
blive hentet frem i dagens anledning. Og så er fo-
restillingen klar til at begynde.

NATHOLDSMARERIDT Ruth Olsen

Ungerne sover nu
små sammenkrøllede bylter under dynen
afslappede fredfyldte ansigter
i eftermiddags tævede jeg dem
når de slås og skændes
går jeg helt op i en spids
mine nerver kan ikke ta det
jeg får alt for lidt søvn
kan ikke sove om dagen
hvor ser de dejlige ud nu
jeg ved slet ikke hvorfor jeg slår
jeg knuselsker dem
gid jeg kunne putte mig
ned til dem og mærke
en varm og blød numse
på mit bare maveskind
men jeg må afsted
på nathold
ud i kulden
bare de ikke vågner
fordømte møgjob
men ellers tog de understøttelsen
og socialen er ikke til at leve af

men de plejer jo ikke at vågne
så det går nok én nat til
i morgen må jeg finde ud af
et eller andet
en sær fornemmelse at sku' på arbejde

når andre tar hjem fra biffen
og stå her i det stærke lys og larmen
mens nattens stilhed udenfor
sænker sig over byen

det prikker i benene
musklerne sitrer
mavesyren bobler
kroppen protesterer
mod mishandlingen
naturen kræver sin ret
den døgnrytme vi er født til
kroppen accepterer ikke
rentabilitetsberegninger
over dyrt maskineri
vi er skabt til at hvile om natten

lidt sort kaffe og en smøg
så klarer jeg de sidste timer
hovedet falder tungt ned på armen
hen over kantinebordet
pludselig spændes alle muskler
nerverne stritter
det summer i ørerne
gennem de nattetomme gader
farer dødens skrigende spøgelse
ambulancens klagende sirenebudskab

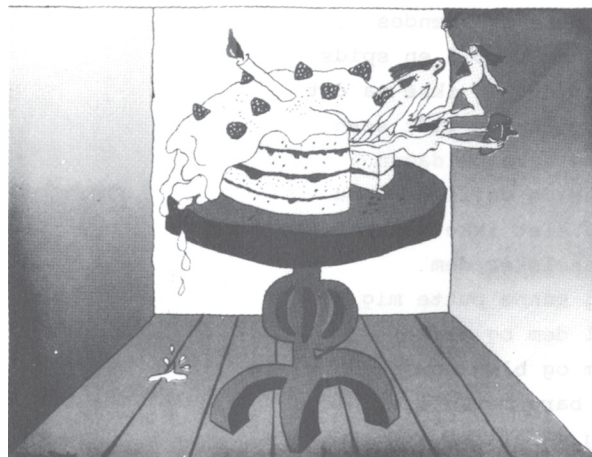
er der nu sket noget med børnene
hvis nu huset brænder
hvis de nu er vågnet
gået ud for at lede efter mor
hvis der har været indbrud
hvis voldsmand nu har tværet dem ud
åh bare der ikke er sket noget
jeg er også verdens dårligste mor
de er kun så små
jeg skal aldrig gå fra dem mere

hvis de nu har onde drømme
der er ingen til at trøste
jeg hører angstskrig i natten
et barns fortvivlede skrig i panik
ensom hjælpeløs hulken

sludder de sover selvfølgelig
nu må du ta dig sammen
her de sidste par timer
tænk på noget andet
på fyren du traf i lørdags
men ham ser du nok ikke mer
han var også bare en kold skid
får den nat da aldrig ende
jo hvis bare jeg rubber neglene
blir det såmænd snart fyrmorgen
så jeg kan komme hjem og se
at der slet ikke er sket noget

endelig
afsted afsted
gamle flade møgcykel
bare rolig gamle tøs
hjertet sku' gerne holde
mange år endnu
der er huset og vinduerne
det hele ser ud som det plejer
jeg låser mig forsigtigt ind
åh de sover fast og godt
rolige dybe åndedrag i mørket
her lugter dejligt af sovende børn
lægger dynen op om dem
mens nerverne genfinder
deres vante plads inden for huden
tar tøjet af og kryber ned i dobbeltsengen
mellem to bløde små kroppe
og automatisk stikker tøsene
som hun plejer
sin fod ind mellem mine lår

og grynter i søvne af velbehag
jeg kan lige nå at få en time
inden de vågner
aldrig mere een nat til
i det mareridt
jeg skal nok finde en ordning til i nat
men det sa' jeg jo også i går
og i forgårs og i...
men lige nu vil jeg bare sove

KREM OG KRØMMEL genopføres
for mænd, kvinder og børn i alle aldre
14. - 23. dec.

i Husets teater, Magstræde 14

Billetter kan bestilles på (01)121276
eller købes ved indgangen.
Spilletidspunkter: se dagspressen.

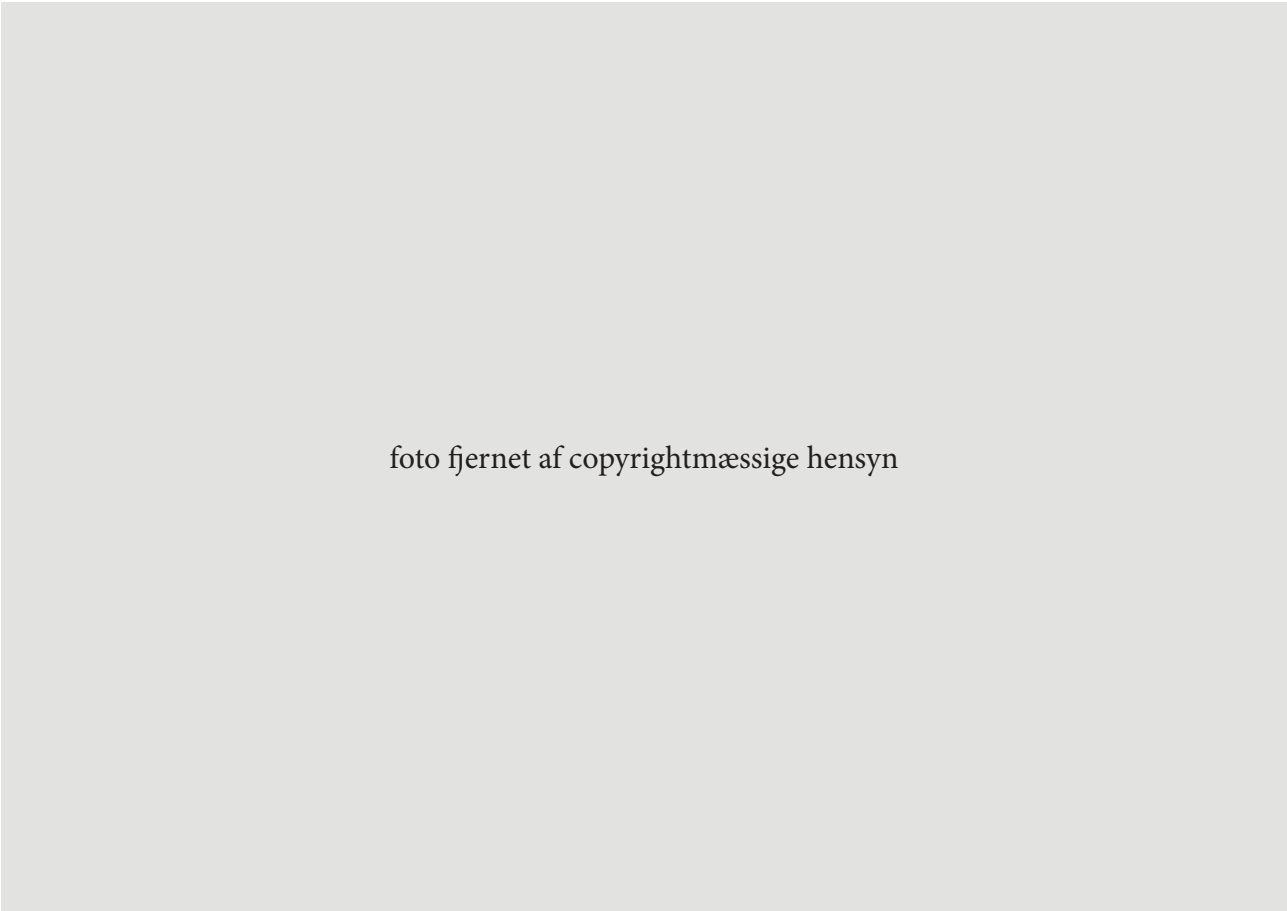

foto fjernet af copyrightmæssige hensyn

Pia Nyrup - medvirkende ved "Krøm og Krømmel"
og medlem af Søsterrock og Lilith

Cabaret'en afsluttedes med sangen TUSIND DRÅBER:

TUSIND DRÅBER

Text & Musik : Meg Christen
 Dansk text : KREN & KRENNEL-GRUPPEN
 Klaver-uds. : Nicolai Glænder

A

sersten - &rig jomfru m&-nen lokter og

ligger med angst og smerten såret kald og a-lene

parken er grøn og hun tror hun er fri så hun ser ikke

B

blidt som du et der søver ned mærker hun dråben der

den der står gemt i mørket så hun tynges mod jorden og

faldt længes mod regnens flod der lindrer he-endes gråd

©

OMKVÆD: Kan vi li - som tu - sind

drå - ber hu - le ste - nen ud drø - ppe briste for -

stø - ves til luft ste - nen er hård men drå - ber bryder ned

når de sta - digt u - bøn - hør - ligt va - ver ved

lad os bry - de ste - nen ned

1. 16-årig jomfru, månen lokker og parken er grøn
og hun tror hun er fri, så hun ser ikke den, der
står gemt i mørket
så hun tynes mod jorden og ligger med angsten
og smerten
såret kold og alene.

Blidt som et dun der svæver ned, mærker hun
dråben der faldt
længes mod regnens flod, der lindrer hendes
gråd.

(Omkv.):

Kan vi li' som tusind dråber hule stenen ud
dryppe, briste, forstøves til luft
stenen er hård, men dråber bryder ned, når de
stadigt, ubønhørligt varer ved
lad os bryde stenen ned

2. 30-årig moder, høsten kommer, hun er atter gra-
vid
og hun ser at det faldende løv er som gullet,
hun ikke ejer
hendes børn er sultne og hun selv er fuld af en
længsel
mod frihed, lærdom og tid.

3. Gammel digterkvinde, spærret inde af kulde og
sne
så hun ser ind i mørket, kan ikke få skrevet de
sidste linier
så hun tænder det eneste lys der er tilbage og
skrider nu
ryster lidt, flammen den blafrer.

FORM:

A B C	(1. vers + omkv.)
A B C	(2. vers, B-stykke instr. + omkv.)
A B C	(3. vers, B-stykke instr. + omkv.)
C	(omkvæd gentages, fade på sidste
4 takter).